

T 1645

DE
MILITAIRE SPECTATOR;

TIJDSCHRIFT VOOR HET
NEDERLANDSCHE LEGER.

TWEEDE SERIE, ZESDE DEEL.

Te BREDA,
BY BROESE & COMP.
1854.

MOTTO'S

AAN HET HOOFD VAN ELK NOMMER VAN HET ZESDE DEEL, TWEDE SERIE,
GEPLAATST.

- I. Les faits passés sont bons pour nourrir l'imagination et meubler la mémoire.
FREDERIC II.
- II. Es kann nicht oft genug gesagt werden: Vertrauen des Soldaten zu seiner Waffe und zu seiner Kampftart, is der halbe Sieg.
BERENROBST.
- III. La franchise porte avec elle un caractère de force, de bonhomie et de dignité; mais n'exclut pas la nécessité d'une sage discrétion.
DE WEISS.
- IV. Le propre de la gloire c'est d'amasser autour de soi tout ce qu'elle peut.
BOSSUET.
- V. De Geschiedenis moet op de meest echte bescheiden gegrond en door dezelve geheel worden geregtvaardigd.
Mr. G. GROEN VAN PRINSTERER.
- VI. Le perfectionnement des sciences est le fruit de la méditation et de l'expérience.
OKOUNEF.
- VII. Grosze, in das Ganze eingreifende, Wahrheiten bestimmen die Richtung, welche die Thätigkeit eines Zeitalters erhalten soll.
V. LOSSAU, *der Krieg für wahre Krieger.*
- VIII. Het zaad van wetenschap dat ge in deez' gronden zaait, Wordt eens door 't nageslacht met dankbaarheid gemaaid.
HELMERS.
- IX. In der Kriegskunst ist die Erfahrung mehr werth als alle philosophische Wahrheit.
V. CLAUSEWITZ.
- X. Die Tapferkeit der Soldaten is mehr werth als ihre Menge, und manchmal nützt das Terrain mehr als die Tapferkeit.
MACHIAVEL.
- XI. Die Begebenheiten jeder Zeit müssen mit Rücksicht auf ihre Eigenthümlichkeit beurtheilt werden.
CLAUSEWITZ.
- XII. La témérité est brillante, je l'avoue, elle frappe et elle éblouit; mais ce n'est qu'un beau dehors, elle est féconde en dangers. La prudence est moins vive, elle a moins d'éclat; mais elle marche d'un pas ferme et sans faciliter.
FREDERIC II.

ROTTERDAM

VAN HET DRUKKERIJ VAN HET NEDERLANDSCH-INDIË

DE

MILITAIRE SPECTATOR.

TIJDSCHRIFT

VOOR HET

NEDERLANDSCHE LEGER.

REGISTER

VAN DEN INHOUD DES ZESDEN DEELS, TWEEDE SERIE VAN DEN MILITAIRE-SPECTATOR.

A.

- Aanleiding tot den Russisch-Turkschen oorlog 1828—29. Zie *Russisch-Turksche oorlog*.
- Aanteekening der proeven met den Electro-ballistischen slinger. Zie *Electro-ballistische slinger*.
- Archief voor Nederlandsche krijgsgeschiedenis. Blz. 20, 85, 130, 278, 502.
- Artillerie bij het leger te velde (Overzicht der uitgaven gedaan voor het onderhoud van het materieel der artillerie te velde) 1830—1839. Blz. 200.
- Artillerie-Comité (Werkzaamheden van het Fransche) Blz. 466, 204, 321, 457.
- Artillerie (De nieuwe organisatie der Fransche) Blz. 531.

B.

- Bataillons (Formatie der) in zelfstandige korpsen. Blz. 93.
- Belegering van Brailov. Zie *Brailov*.
- Beschouwingen over het examen voor onderofficieren bij de infanterie. Zie *Examen*.

Bezoldiging der krijgsmagt en de duurte der levensmiddelen. Blz. 138.

BOEKAANKONDIGINGEN en BOEKBEORDEELINGEN.

- GRONDSTELLINGEN OVER DEN OORLOG, vrij gevolgd naar het werk *vom Kriege*,
van den generaal K. von CLAUSEWITZ, door J. L. WAGNER » 87.
- PORTRAITS MILITAIRES, esquisses historiques et stratégiques par Ed DE LA
BARRE DUPARCQ » 89.
- VERZAMELING VAN DAGORDERS uitgevaardigd in het leger van Nederlandsch-
Oost-Indië van 1818—1852. » 287.
- CIJFERKUNST VOOR DE SCHOLEN VAN HET NEDERLANDSCHE LEGER, door B. SPOELSTRA. » 288.
- GESCHIEDENIS VAN HET 4de REGIMENT DRAGONERS, door J. C. FUNDTER . . . » 477.
- Brailov (Belegering van) door de Russen in 1828 » 213.
- Briefwisseling Blz. 336, 478.
- Buizen met percussie-inrigting voor handgranaten. » 336, 478.
- Brieven (Onuitgegeven) betreffende de geschiedenis van de jaren 1672 en 1673 . Blz. 280.

C.

Comité (Het) van algemeen welzijn te Parijs, 25 Mei 1794. Blz. 278.

D.

Draagbare vuurwapenen (Berigten aangaande getrokken) Blz. 91.

Duurte (De) der levensmiddelen en de bezoldiging der krijgsmagt » 138.

E.

Electro-ballistischen slinger (Aanteekening der proeven genomen met den) . . Blz. 257, 334.

Engelsch en Fransch eskader in de Zwarte Zee. Blz. 335.

Engelsche en de Fransche vloot (De) in de Oostzee » 528.

Erfopvolgingsoorlog (De Spaansche) in Spanje, naar 't Engelsch van TH. BABINGTON
MACAULAY, door G. KUIJPER Hz. Blz. 289, 337.

Examen voor onderofficieren bij de infanterie (Beschouwingen over het) Blz. 383.

F.

Formatie der bataillons in zelfstandige korpsen. Zie *Bataillons*.

Fransche Artillerie-Comité (Werkzaamheden van het). Zie *Artillerie-Comité*.

Fransch en Engelsch eskader in de Zwarte Zee. Blz. 335.

Fransche en Engelsche vloot (De) in de Oostzee. » 528.

Fransche artillerie (De nieuwe organisatie der). Zie *Artillerie*.

» Keizerlijke garde (De nieuwe). Zie *Garde*.

G.

Garde (De nieuwe Fransche Keizerlijke) Blz. 577.

Gebruik van tusschenpropven bij de kanonnen. Zie *Tusschenpropven*.

Gedachten over de wetten van eer. Zie *Wetten van eer*.

Geweerraketten. Zie *Schietproeven*.

H.

Hydraulische persen (Iets over het zamenpersen van het hooi door middel van). Zie *Zamenpersen*.

I.

Java (Gedenkwaardige tafereelen uit den oorlog op) van 1825—1830. Blz. 1, 49, 97, 145, 193.

Infanterie (De schietoefeningen der). Zie *Schietoefeningen*.

» (Muzijkkorpsen bij de). Zie *Muzijkkorpsen*.

» (De vrijwilligers bij de). Zie *Vrijwilligers*.

Instructie-bataillon (Het) Blz. 420.

K.

KAARTAANKONDIGING.

KAART VAN HET GOVERNEMENT VAN SUMATRA'S WESTKUST. Blz. 285.

Kaarten (topographische) van Algerie » 95.

Kavallerie (Over de opleiding en afrigting der) in het algemeen. Blz. 464, 574.

Krijgsgebeurtenissen in het Koningrijk Napels 1848—1849. Zie *Napels*.

Krijgsgeschiedenis (Archief voor Nederlandsche). Zie *Archief*.

Krijgsmagt (De Russische). Zie *Russische krijgsmagt*.

Krijgsoperatiën (De) aan den Donau Blz. 559.

L.

Leger (Het Turksche). Zie *Turksche leger*.

Legerkamp (Het) bij Zeist. Blz. 225, 282.

Levensberigt van den Generaal-majoor M. WITSENBORG. Zie *Witsenburg*.

Luitenant der infanterie (De 1^e). Blz. 333.

Luitenants der infanterie (Nog een woord over de 1ste). » 475.

M.

- Memorie (Belangrijke) van Z. K. H. den Prins van Oranje, van 26 Januarij 1672. Blz. 20.
 Memoriën van MICHEL MISSEL, aangeboden aan Z. K. H. Prins WILLEM V, betrekkelijk
 vlottende batterijen, middelen om het ijs te breken, enz. » 302
 Militaire positie van Konstantinopel. Zie *Positie*.
 Muzijkkorpsen bij de infanterie » 472

N.

- Napels (Verslag der krijgsgeschiedenis in het Koninkrijk Napels) gedurende de
 jaren 1848 en 1849. Blz. 37, 80
 Nog een woord over de 1ste luitenants der infanterie. Zie *Luitenants der infanterie*.
 Nog een woord over de opleiding en afdeling der kavallerie in het algemeen. Zie
Kavallerie.

O.

- Observatorium (De oprichting van een nieuw) te Leiden Blz. 481
 Officieren van den treyn van de artillerie, in 't jaar 1672 » 85
 » bij het Indische leger » 479
 Onderzoek. Zie *Raad van Onderzoek*.
 Oorlog (Tafereelen van den) op Java. Zie *Java*.
 » (Russisch-Turksche). Zie *Russisch-Turksche oorlog*.
 » (Sleeswijk-Holsteinsche). Zie *Sleeswijk-Holsteinsche*.
 » (De) in den Kaukasus. — Vorst WORONZOFF en de Profet SCHAMIJL Blz. 506
 Oorlogsbuskruid (Overzicht der vergelijkende proeven met) genomen te Metz in 1836
 en 1837 Blz. 241, 311, 361, 402, 449
 Oostzee (De), hare golven en eilanden, benevens de Russische havens en vesting-
 werken Blz. 472, 517
 Opleiding en afdeling der kavallerie. Zie *Kavallerie*.
 Organisatie der Fransche Artillerie (De nieuwe). Zie *Artillerie*.
 » van den plaatselijken staf (Iets over de). Zie *Plaatselijke staf*.
 Overzicht der uitgaven gedaan voor het onderhoud van het materieel der Artillerie
 te velde. Zie *Artillerie bij het leger te velde*.

P.

- Philipstad (Verslag van het gebeurde te) in 1830 Blz. 117.
 Plaatselijken staf (Iets over de organisatie van den) » 576.
 Positie (Militaire) van Konstantinopel » 409.

REGISTER.

v

Proeven met schietkatoen. Zie *Schietkatoen*.

» (Vergelijkende) met oorlogsbuskruid. Zie *Oorlogsbuskruid*.

» met den electro-ballistischen slinger. Zie *Electro-ballistische slinger*.

Puntkogels. Zie *Verlengde projectielen*.

R.

Raad van onderzoek (De) te 's Gravenhage bijeengeroepen den 14 ^{den} November 1853.	Blz. 222.
Request van BARENDT TEN HAVE, 1666.	» 430.
Russische (Het) actieve leger.	» 95.
» krijgsmagt (De).	Blz. 186, 237, 328.
Russisch-Turksche oorlog (Over de aanleiding tot den) in 1828—1829.	Blz. 267.
» » (Over het gevecht bij Eski-Arnaullar en den slag bij Kulewtscha	» 373.

S.

Schietkatoen (Proeven met)	Blz. 92.
Schietoefeningen (De) der infanterie.	» 68.
Schietproeven met geweerraketten (vuurpijlen)	» 90.
Schutterijen	» 426.
Sleeswijk-Holsteinsche oorlog (De), van 1848—1854	Blz. 387, 435, 483.
Sluiting van het zundgat bij het laden van grof geschut. Zie <i>Zundgat</i> .	
Spaansche erfopvolgingsoorlog (De) in Spanje. Zie <i>Erfopvolgingsoorlog</i> .	

T.

Tafereelen van den oorlog op Java van 1825—1830. Zie <i>Java</i> .	
Topographische kaarten van Algerie. Zie <i>Kaarten</i> .	
Turksche leger (Het)	Blz. 189.
Tusschenproppen van stroo bij de kanonnen (Over het gebruik van)	» 370.

U.

Uitgaven (Overzicht der) gedaan voor het onderhoud van het materieel der Artillerie te velde. Zie *Artillerie bij het leger te velde*.

V.

Vergelijkende proeven met oorlogsbuskruid. Zie <i>Oorlogsbuskruid</i> .	
Verlengde projectielen (Iets over de nieuwe)	Blz. 426, 461.

- Verscheidenheden Blz. 90, 324.
- Verslag der krijgsgebeurtenissen in het Koninkrijk Napels, 1848—1849. Zie *Napels*.
- Verslag van het gebeurde te Philipstad, in 1830. Zie *Philipstad*.
- Vrijwilligers (De) bij de Infanterie Blz. 570.

W.

- Werkzaamheden van het Fransche Artillerie-Comité. Zie *Artillerie-Comité*.
- Wetten van eer (Gedachten over de) Blz. 177.
- WITSENBORG (M.), (Levensberigt van den Generaal-Majoor) » 227.

Z.

- Zamenpersen (Iets over het) van het hooi door middel van Hydraulische persen Blz. 433.
- Zeist. Zie *Legerkamp bij Zeist*.
- Zundgat (Sluiting van het) bij het laden van grof geschut » 93.

DE
MILITAIRE SPECTATOR.
TIJDSCHRIFT

VOOR HET
NEDERLANDSCHE LEGER.

Les faits passés sont bons pour nourrir l'imagination et meubler la mémoire.

François II.

TWEEDE SERIE. — ZESDE DEEL.
JULIJ 1853. — N°. 1.

TE BREDA,
BIJ BROESE & COMP.

1853.

*De ondergeteekenden verklaren, dat dit tijdschrift ter hunner
drukkenij is gedrukt en door hun markt uitgegeven.*

Breda, den 11 Augustus 1853.

Broese & Comp.

I N H O U D.

Gedenkwaardige tafereelen uit den oorlog op Java, van 1825 tot 1830. Bewerkt naar de beste schrijvers en de nagelaten papieren van Z. Exc. den Luitenant-Generaal Baron MERKUS DE KOCK. Door A. W. P. WEITZEL. (<i>Vervolg van N°. 42, 5^e Deel.</i>)	Blz. 4.
Archief voor Nederlandsche krijgsgeschiedenis. — Belangrijke memorie van Z. H. den Prins van Oranje, omtrent den staat waarin zich bevonden de verdedigingsmiddelen van het oostelijk frontier, aan den Raad van State overgeleverd, den 26 ^{ten} Januarij 1672.	» 20.
Verslag der krijgsgebeurtenissen in het Koningrijk Napels (Beide Siciliën), gedurende de jaren 1848 en 1849; door den majoor, later luitenant-kolonel AUGUST DE STURLER, van het 4 ^o regiment Zwitsers. — II. De gebeurtenissen te Messina in 1848.	» 37.

BIJLAGE I.

Laatste benoemingen, verplaatsingen en veranderingen bij het leger.

 Ten einde in 't vervolg voor te komen dat III. Geabonneerden de Nommers van den Militairen-Spectator niet op zijn tijd of ongeregeld ontvangen, waarover dikwijls geklaagd wordt, worden zij beleefdelijk verzocht, bij verandering van garnizoen of woonplaats, daarvan kennis te geven aan den Boekhandelaar of het Postkantoor door wiens tusschenkomst zij het Tijdschrift ontvangen, of wel franco aan de Uitgevers.